

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้สำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรทั่วประเทศ (ภาคเหนือ ร้อยละ 22.52 ภาคกลาง ร้อยละ 17.32 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 28.90 และภาคใต้ ร้อยละ 31.26) จำนวน 1,097 ราย ระหว่างวันที่ 11 - 20 สิงหาคม 2565 ในหัวข้อ “ค่าครองชีพและหนี้สินของเกษตรกรไทยในปี 2565” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเกษตรกรต่อค่าครองชีพในการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน

จากผลการสำรวจความคิดเห็น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 66.73 มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน มีเพียงร้อยละ 33.27 ที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่าย ในส่วนของปัญหาหนี้สินของเกษตรกรนั้น พบว่าเกษตรกรทั้งหมดร้อยละ 100.00 มีภาระหนี้สิน โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 70.96 สามารถชำระหนี้ได้ที่กำหนด มีเพียงร้อยละ 29.04 ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ (ขอพักหนี้/ปรับปรุงโครงสร้างหนี้) เมื่อสอบถามปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของครัวเรือนเกษตรกรพบว่า อันดับ 1 (ร้อยละ 73.75) ได้รับผลกระทบจากราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ อันดับ 2 (ร้อยละ 54.42) ได้รับผลกระทบจากสินค้าอุปโภคบริโภคราคาสูงขึ้น และอันดับ 3 (ร้อยละ 30.90) ได้รับผลกระทบจากต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง

จากการสอบถามความต้องการในการช่วยเหลือจากภาครัฐพบว่า อันดับ 1 (ร้อยละ 71.01) ต้องการให้มีมาตรการควบคุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภค อันดับ 2 (ร้อยละ 61.80) ต้องการให้มีมาตรการควบคุมราคาต้นทุนการผลิตทางการเกษตร เช่น ค่าปุ๋ย ค่าเคมีภัณฑ์ต่างๆ อันดับ 3 (ร้อยละ 47.86) ต้องการให้มีโครงการช่วยเหลือค่าครองชีพให้แก่ประชาชน เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการคนละครึ่ง ลดค่าไฟฟ้า เป็นต้น และอันดับ 4 (ร้อยละ 30.81) ต้องการให้มีโครงการ/มาตรการช่วยเหลือด้านราคาสินค้าเกษตร เช่น การประกันราคา ชดเชยค่าต้นทุนขนส่งผลผลิตทางการเกษตรไปขาย เป็นต้น

จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ประสบกับปัญหาการมีหนี้สิน ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือการมีรายได้จากการประกอบอาชีพที่ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ทำให้ต้องมีการกู้หนี้ยืมสินเพื่อนำมาใช้จ่ายในการอุปโภคและบริโภค รวมถึงการกู้ยืมเพื่อนำไปลงทุนทางการเกษตร ซึ่งในปัจจุบันจะเห็นว่าราคาผลผลิตทางการเกษตรหลายๆ ชนิดมีราคาตกต่ำอันเนื่องมาจากปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ และปัญหาการระบาดของโควิด-19 ที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจในทุกประเทศอย่างเป็นวงกว้างรวมทั้งปัญหาราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นที่ส่งผลต่อต้นทุนทางการเกษตรที่สูงขึ้นตามไปด้วยยังเป็นการตอกย้ำปัญหาให้แก่เกษตรกรเป็นอย่างมาก ซึ่งหน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรของประเทศไทยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นสามารถประกอบสัมมาชีพหาเลี้ยงครอบครัวของตนเองและมีความสุขกับอาชีพเกษตรกรรวมทั้งผู้ผลิตคattle อาหารในประเทศและส่งออกเป็นรายได้นำเข้าประเทศ

**เกษตรกรร้อยละ 73.75 บอกราคาผลผลิตตกต่ำ
กระทบรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย**

1. รายได้ปัจจุบันของท่านเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายหรือไม่

1.1 เพียงพอ	ร้อยละ 33.27
1.2 ไม่เพียงพอ	ร้อยละ 66.73

2. ปัญหาภาระหนี้สินของท่านเป็นอย่างไร

2.1 มีหนี้สิน	ร้อยละ 100
โดย	
1. ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	(ร้อยละ 70.96)
2. ไม่สามารถชำระหนี้ได้ (ขอพักหนี้/ปรับปรุงโครงสร้างหนี้)	(ร้อยละ 29.04)
2.2 ไม่มีหนี้สิน	ร้อยละ -

3) ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตในครัวเรือนของท่านในตอนนี้ คืออะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

3.1 ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ	ร้อยละ 73.75
3.2 สินค้าอุปโภคบริโภคราคาสูงขึ้น	ร้อยละ 54.42
3.3 ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง	ร้อยละ 30.90
3.4 ผลผลิตทางการเกษตรขายไม่ได้ ไม่มีตลาดรองรับ	ร้อยละ 19.87
3.5 อาชีพการเกษตรไม่มีความมั่นคง	ร้อยละ 5.29

4. สิ่งที่ท่านต้องการให้ภาครัฐช่วยเหลือแก้ไขปัญหาคืออะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อันดับ 1 มีมาตรการควบคุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภค	ร้อยละ 71.01
อันดับ 2 มีมาตรการควบคุมราคาต้นทุนการเกษตร เช่น ค่าปุ๋ย ค่ายา ต่างๆ	ร้อยละ 61.80
อันดับ 3 มีโครงการช่วยเหลือค่าครองชีพให้ประชาชน เช่น บัตรสวัสดิการ โครงการคนละครึ่ง เป็นต้น	ร้อยละ 47.86
อันดับ 4 มีโครงการ/มาตรการ ช่วยเหลือด้านราคาสินค้าเกษตร เช่น การประกันราคา	ร้อยละ 30.81
อันดับ 5 มีโครงการพักชำระหนี้แก่เกษตรกร	ร้อยละ 4.83

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**1. ภาค**

1.1 เหนือ	ร้อยละ 22.52	1.2 กลาง	ร้อยละ 17.32
1.3 ตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยละ 28.90	1.4 ใต้	ร้อยละ 31.26

2. เพศ

2.1 ชาย	ร้อยละ 49.59	2.2 หญิง	ร้อยละ 50.41
---------	--------------	----------	--------------

3. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1 ไม่เกิน 25 ปี	ร้อยละ 2.76	3.2 อายุระหว่าง 26 – 35 ปี	ร้อยละ 17.20
3.3 อายุระหว่าง 36 – 45 ปี	ร้อยละ 20.42	3.4 อายุระหว่าง 46 – 60 ปี	ร้อยละ 40.48
3.5 อายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป	ร้อยละ 19.14		

4. ระดับการศึกษา

4.1 ประถมศึกษา	ร้อยละ 55.31	4.2 มัธยมศึกษา	ร้อยละ 23.93
4.3 ปวช./ปวส.	ร้อยละ 8.94	4.4 ปริญญาตรี	ร้อยละ 9.03
4.5 สูงกว่าปริญญาตรี	ร้อยละ 0.56	4.6 ไม่ได้ศึกษา	ร้อยละ 2.23

5. ระดับรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)

5.1 รายได้ไม่เกิน 15,000	บาท/ปี	ร้อยละ 3.27
5.2 ระหว่าง 15,001 – 30,000	บาท/ปี	ร้อยละ 6.44
5.3 ระหว่าง 30,001 – 45,000	บาท/ปี	ร้อยละ 9.51
5.4 ระหว่าง 45,001 – 60,000	บาท/ปี	ร้อยละ 14.51
5.5 รายได้มากกว่า 60,000	บาท/ปี	ร้อยละ 66.27

6. ประเภทของการทำการเกษตร

6.1 ปลูกพืช	ร้อยละ 76.61
6.2 ปลูกสัตว์	ร้อยละ 16.83
6.3 ประมง	ร้อยละ 6.56